

ถอดเทป(ย่อ)

การสัมมนา “ปฏิรูปภาษี ทางเลือกใหม่ของประเทศ”

“ในส่วน การวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ”

เมื่อวันพุธที่ 4 มีนาคม 2552 (ช่วงเช้า)

ณ ห้องประชุมสังเวียน อินทวิชัย อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ศาสตราจารย์เกษรี ณรงค์เดช นายกสภาวิชาชีพบัญชี

ก่อนอื่นต้องขอพูดถึงเรื่องที่ท่านปลัดได้กล่าวถึงเรื่องระบบบัญชี เรื่องมาตรฐานบัญชี ของเรา ยังใช้ระบบ Historical Course คือ ต้นทุนเดิมอยู่ อันนี้ไม่ใช่แล้วเพราะว่า ระบบต้นทุนเดิมเป็นระบบ บัญชีตามมาตรฐานบัญชีของอเมริกาซึ่ง FAF เป็นผู้กำหนด แต่สำหรับเรา สภาวิชาชีพบัญชี สำหรับ ประเทศไทย ตั้งแต่เป็นสมาคมมาได้กำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลทุกชุดเลย คือ ให้กำหนด มาตรฐานบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีสากล ISRS, IAS ซึ่งขอเรียนว่ามาตรฐานการบัญชีสากลนั้นเขา มีหลักการบัญชีซึ่ง based on fair value ซึ่งเป็นมูลค่าดิธรรม ซึ่งการใช้เกณฑ์ Fair value ตามหลักการ บัญชีของมาตรฐานการบัญชีสากลนั้นไม่ได้คำนึงถึงภาวะเงินเฟ้อเท่านั้น มันรวมหมดแล้ว เพราะว่า รวมทั้ง เงินเฟ้อ, Holding Gained Loss (กำไรขาดทุนจากการถือครอง) เพราะฉะนั้นจะเห็นว่า มาตรฐานการบัญชีสากลที่ใช้ fair value นั้นมีความซับซ้อน และเมื่อเราต้องกำหนดมาตรฐานการ บัญชีตามมาตรฐานการบัญชีสากล ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดมาตรฐานการบัญชีครบถ้วนตาม มาตรฐานการบัญชีสากลแล้วนั้น และก็เป็นก็เป็นคำสั่งหรือนโยบายของตลาดหลักทรัพย์ สำนักงาน กต. ว่าปี 2550 อย่างน้อยใน SET CITY ต้องใช้มาตรฐานการบัญชีสากล ISRS ซึ่งของเรานั้นรองรับ ได้หมดแล้ว แต่ว่าบริษัทใน SET CITY จะรองรับได้หรือไม่ก็ยังเป็นปัญหา แต่อย่างไรก็ตามสภา วิชาชีพบัญชีก็เข้าใจถึงปัญหานี้ เพราะฉะนั้นหากผู้ประกอบการใดมีปัญหาใดก่อนๆ ให้เวลาอีก 2 ปี และจัดให้มีการอบรมต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องนี้

อนึ่ง สำหรับเรื่องข้อที่เป็นจุดอ่อนของระบบ Historical Course ที่อเมริกาใช้นั้น เขาได้มีการ ปรับแก้ไขเข้ากับมาตรฐานการบัญชีสากลแล้ว โดยได้ปรับให้ 2 ค่ายนั้นเข้าหากันเรียบร้อยแล้ว

ในเรื่องข้อเสนอที่นำเสนอ ก็คือ ข้อเสนอตามหัวข้อการสัมมนา ซึ่งคือ “การปฏิรูปภาษี ทางเลือกใหม่ของประเทศ” ซึ่งก็มีการพูดถึงเรื่องความซับซ้อนเข้าใจยาก ดิฉันขอพูดถึงในเรื่องความ ซับซ้อน ไม่ทราบว่าท่านที่อยู่ในที่นี้ รู้หรือไม่ว่าบัดนี้มี พรบ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ 2547 ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อ 3 ปีนี้ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2547 โดยพรบ.วิชาชีพบัญชี เป็นน้องใหม่ในสภาวิชาชีพ อิศระ ซึ่งพรบ.นี้ได้กำหนดนิยามความหมายไว้ว่า วิชาชีพบัญชีมี 6 ด้าน ด้านที่ 1 คือ ด้านการกรอก บัญชี ด้านที่ 2 คือ บัญชีภาษีอากร ด้านที่ 3 คือ การทำบัญชี ด้านที่ 4 คือ ระบบบัญชี ด้านที่ 5 คือ การ บัญชีบริหาร ด้านที่ 6 คือ การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ซึ่ง 6 ด้านนี้จะเห็นว่าครอบคลุมวิชาชีพ บัญชีทั้งหมด เพราะฉะนั้นในด้านที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร ถ้าเกี่ยวกับบัญชีแล้วมันจะอยู่ภายใต้ พรบ.ฉบับ นี้ เพราะฉะนั้นก็ขอเสนอให้ยกเลิกมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งบัญญัติว่า

“เพื่อประโยชน์แห่งการจัดเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร การตรวจสอบและรับรอง บัญชี จะกระทำได้ก็แต่โดยบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

บุคคลที่จะขอใบอนุญาตจากอธิบดีตามวรรคก่อน ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรี

บุคคลใดได้รับใบอนุญาตดังกล่าวแล้ว ถ้าฝ่าฝืนระเบียบที่อธิบดีกำหนด อธิบดีอาจพิจารณาสั่งถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้จะใช้บังคับในเขตจังหวัดใด ให้อธิบดีประกาศโดยอนุมัติรัฐมนตรี

การประกาศให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

การมีบทบัญญัตินี้ทำให้อธิบดีมีอำนาจออกกฎระเบียบต่างๆ ออกประกาศ ออกคำสั่ง โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับการบัญชี จนเป็นให้เกิดความยุ่งยาก ความซับซ้อนแก่นักบัญชี หรือ ผู้ประกอบธุรกิจทางการบัญชี

อนึ่ง ที่บอกให้ยกเลิกนี้ คือ ดิฉันไม่ได้ขอให้ยกเลิกมาตรานี้เสียทีเดียว แต่ให้ออนมาตรา 3 สัตต ที่เกี่ยวกับการบัญชีทั้งหลายให้มาอยู่ที่ พรบ.วิชาชีพบัญชีเสีย ทั้งนี้ก็เพราะว่า พรบ.สภาวิชาชีพบัญชี มาตรา 7 กำหนดอำนาจหน้าที่ว่าให้สภาวิชาชีพเป็นผู้กำหนดมาตรฐาน กำหนดหลักสูตร ออกใบรับรองต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี เพราะฉะนั้นก็เป็นสิ่งที่เป็นการอำนาจหน้าที่ของสภาวิชาชีพแล้ว เพื่อจะได้แยกอำนาจของสภาวิชาชีพบัญชีให้เป็นผู้กำหนดมาตรฐาน ให้เป็นผู้จัดทำหลักสูตรอบรม ออกใบรับรอง รวมทั้งด้านภาษีอากรให้มาอยู่ที่นี้

อนึ่ง จริงๆแล้ว คณะกรรมการกำหนดด้านภาษีอากรนั้น เจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมสรรพากรหลายท่านก็เป็นกรรมการชุดนั้น เพราะฉะนั้นสภาก็จะเป็นผู้กำหนดคุณภาพมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและด้านภาษีอากร และแยกให้กรมสรรพากรไปทำซึ่งให้กรมสรรพากรเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแล และ จัดเก็บภาษีอากร ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและคุณภาพที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด นอกจากนี้ให้ ตลาดหลักทรัพย์ สำนักงาน กสท. เป็นผู้กำกับดูแล บริษัทจดทะเบียนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด เพราะฉะนั้นกรมสรรพากรเมื่อมี พรบ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 อำนาจตามมาตรา 3 สัตตขอให้โอนมาอยู่ที่ พรบ.นี้ เพื่อจะได้จัดระเบียบให้ไม่ซับซ้อน

นอกจากนี้ เมื่อกลางปี 2550 กรมสรรพากรโดยมาตรา 3 สัตต ใช้อำนาจอธิบดีออกคำสั่งภายใน ท293/50 โดยให้เข้าอบรมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 ทุกบริษัทนิติบุคคลทั่วประเทศในการยื่นงบเพื่อนำส่งกรมสรรพากร เพื่อเสียภาษี ในการคำนวณภาษีให้มี CPTA เช่นรับรอง CPTA มาจากไหน ก็มาจากมาตรา 3 สัตต ซึ่งมีการอธิบายเพิ่มเติมก็คือบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนด คือเข้าอบรม บัญชี 1 วิชา และวิชาภาษี ดิฉันเห็นว่าในทุกสถาบันการศึกษาในระดับบัญชีบัณฑิต 5 วิชาพื้นฐานนั้นเขาต้องผ่านมาหมดแล้ว เพราะฉะนั้น CPA หรือผู้สอบบัญชีรับใบอนุญาตก็ต้องผ่านพวกนี้มาหมดแล้ว ดิฉันได้ทราบว่าคำสั่งนี้ยังไม่มีผลบังคับ แต่ได้จัดการอบรมไปแล้วไม่ต่ำกว่า 5 รุ่น

2,000 กว่าคนแล้วก็บริษัท ห้างร้าน ต่างๆ แปลกใจกันมากที่นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 ต้องมี CPTA เช่น ในคำสั่งนั้นมีข้อที่แปลก คือ ไปกำหนดว่าบริษัท ห้างร้าน ที่ CPTA เช่นรับรองให้แล้วจะ ได้รับสิทธิพิเศษไม่ไปตรวจภาษีอากรเป็นเวลา 2 ปี ได้รับคืนภาษีภายใน 90 วัน อันนี้ขอเรียนว่าเรา เตือนก่อน ในฐานะที่เป็นนายกสภาวิชาชีพบัญชีแทนผู้ประกอบการต่างๆทั่วประเทศมากจากคำสั่งนี้ แม้แต่ในนั้นผู้สอบบัญชีก็ยังคงเข้าไปนั่งสอบอีก เพราะฉะนั้นในปัจจุบันก็เลยมีการทำเรื่องร้องเรียน ไปสู่ผู้บริหารประเทศ เพราะว่าในมาตรา 7 มีข้อหนึ่งที่ทำให้เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี นำเสนอข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล และ อธิบดีกรมสรรพากร เพื่อหาทางแก้ปัญหของ ท293/2550 นี้ ต่อไป

พ.ต.อ.ทวี สอดส่อง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ตามที่ท่านศาสตราจารย์ ดร.เกษรฯ ได้กล่าวในเบื้องต้นนั้น ผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่เราต้องเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้ระบบการจัดเก็บภาษีในประเทศไทย มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรมสอบสวนคดีพิเศษ เกิดพร้อมกับสภาวิชาชีพบัญชี เมื่อปี 2547 และกฎหมายมีผลใช้บังคับเมื่อกรกฎาคม 2547 เจตนาของพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ คือ เป็นกฎหมายที่ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญมาทำการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาบางประเภท และกำหนดวิธีการสืบสวนสอบสวนขึ้นโดยเฉพาะ ปัญหาอย่างหนึ่งก็คือ นำเรื่องการกระทำความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรของกรมจัดเก็บคือ กรมสรรพากร กรมศุลกากร กรมสรรพาสาไมต์ มาให้กับกรมสอบสวนเป็นผู้ทำการสืบสวนสอบสวน อยากเรียนว่าแล้วกรมสอบสวนมีความเชี่ยวชาญอย่างไรกับกรมจัดเก็บ ผมเองก็เคยมีความเห็นส่วนตัวว่าทำไมกรมจัดเก็บไม่ไปสืบสวนสอบสวนด้วยตนเอง เพราะว่าเรื่องหลายเรื่องที่กรมจัดเก็บส่งมาให้กรมสอบสวนดำเนินการ ผมมองว่าต้องทำการสอบสวนซ้ำใช้เวลาดำเนินการนับปีผลลัพธ์ไม่ต่างจากกรมจัดเก็บดำเนินการสืบสวนสอบสวนเองและอาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของกรมสอบสวนในเรื่องคดีอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่น เรื่องภาษีอากรนี้ก็พยายามที่จะให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ซึ่งก็มีคณะทำงานที่เชี่ยวชาญทางด้านบัญชี ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษี ผู้เชี่ยวชาญติดตามร่องรอยทางการเงิน และผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายทำงานร่วมกัน

ในเรื่องกระบวนการแก้กฎหมายนี้ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะแก้ไขเสร็จในรัฐบาลใด แต่สิ่งที่เป็นปัญหาใหญ่ ก็คือว่ากระบวนการบังคับใช้กฎหมายนั้นเราถึงหรือยังเรามีความกล้าหาญหรือยัง เพราะองค์ประกอบในการค้นหาความจริงนั้นไม่ได้ดูแลที่องค์ประกอบของกฎหมาย โดยหากเปรียบเทียบกับ FBI เขจะมีนักกฎหมายแค่ 10-20% นอกนั้นเป็นนักบัญชี นักคอมพิวเตอร์ นักการเงิน นักภาษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ หรืออย่างกรณีที่ผมไปทำคดีฆ่าผู้ว่าฯ องค์ประกอบฆ่าคนตาย ทุกคนรู้หมด แต่ใครที่เป็นคนฆ่าผู้ว่าฯในปีนั้นไม่มีใครรู้ อันนี้เป็นเรื่องการค้นหาความจริง และในเรื่องการค้นหาความจริงในเรื่องภาษีอากรเป็นเรื่องสำคัญ สุดท้ายกฎหมายภาษีอากรนี้ ต้องเป็นกฎหมายหลักในการจัดการผู้มีอิทธิพลหรือกลุ่มมาเฟีย

ผมมีแนวความคิดเกี่ยวกับกรมสรรพากร เช่นเดียวกับศาสตราจารย์ ดร.เกษรฯแต่เป็นเรื่องการร้องทุกข์กล่าวโทษดำเนินคดี คืออยากให้ผ่อนคลายประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 8 ไม่ผูกขาดเฉพาะเจ้าหน้าที่ประเมินเป็นผู้ขอให้ดำเนินคดีเท่านั้น ตัวอย่างเช่น บาง case เราจะพบว่าก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์มีสินค้าคงเหลือประมาณ 100-200 ล้านบาท แต่ ณ วันเข้าตลาด กลับมีสินค้าเป็น 1,000-2,000 ล้านบาท กรมสรรพากรเคยเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดีฯ กลับกลายเป็นลูกหนี้เรื่องภาษี ก็อาจเป็นเพราะมีการใช้

ใบกำกับภาษีปลอม หรือใช้ใบกำกับภาษีที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คดีลักษณะดังกล่าว ผู้พบการกระทำผิดคือผู้สืบสวนสอบสวนแต่ไม่มีอำนาจดำเนินคดีต้องให้กรมสรรพากรทำการประเมินตามกระบวนการของกรมสรรพากรก่อน ถ้าเห็นว่าผู้กระทำผิดไม่ยอมชำระภาษีแล้วจึงทำเรื่องให้ดำเนินคดีซึ่งจะใช้เวลาานานมาก ซึ่งผมอยากให้มีการปรับปรุงประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ผู้พบการกระทำผิดร้องทุกข์กล่าวโทษได้เลย ผมเข้าใจว่าอาจมีประเด็นเรื่องความไว้วางใจตำรวจหรือผู้สืบสวนสอบสวนจะไปกลั่นแกล้งผู้ประกอบการ แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องคดีพิเศษ ที่มีหลายท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีปลัดกระทรวงการคลังเห็นด้วยมีการผ่านการวิเคราะห์มาหลายขั้นตอนแต่กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่สามารถดำเนินการใดได้ต้องรอให้กรมสรรพากรมาร้อง อัยการฝากให้กรมสรรพากรทบทวนประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 8 หรือจะทำอย่างไรให้ขั้นตอนการร้องดำเนินคดีทำคู่ขนานกันไป โดยไม่ต้องรอประเมินภาษีเสร็จก่อนได้หรือไม่

ในเรื่อง Transfer Pricing ในบางครั้งผมก็ไม่รู้ว่าจะผิดหรือถูก เช่น มีการนำเข้าบุหรี่จากต่างประเทศ บุหรี่ชนิดนี้ ร้านค้าปลอดภาษี (duty free) ราคานำเข้า 27 บาท แต่บริษัทค้าบุหรี่ต่างประเศนำเข้า (duty pay) ในราคา 7 บาท ก็สงสัยว่าของยี่ห้อเดียวกันทำไมราคาต่างกันในการนำเข้ามายังประเทศไทย ในเบื้องต้นเข้าตรวจสอบให้ข้อมูลว่าของที่นำเข้า duty free คุณภาพดี ของที่ duty pay คุณภาพไม่ดี เรื่องนี้ผมก็ได้เอายาสูบของทั้ง 2 แห่งส่งพิสูจน์ทั้ง lab ของกรมสรรพสามิต และ lab ทั่วไป ปรากฏว่า เป็นของชนิดเดียวกัน มาจากแหล่งกำเนิดเดียวกัน ในเรื่องนี้เป็นองค์กรธุรกิจข้ามชาติวางแผนภาษีโดยอาศัยความไม่ชัดเจนของกฎหมายและแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นเรื่องที่ยากต่อการสืบสวนสอบสวน ถ้ามีการปรับปรุงกฎหมายให้ชัดเจนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และทำให้รัฐสามารถเก็บภาษีได้มหาศาล

อาจารย์ทรงเดช ประดิษฐ์สมานนท์ (มีต่อช่วงบ่าย)

ผมเห็นด้วยกับแนวความคิดของท่านอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษหลายอย่าง แต่สิ่งต่างๆที่ได้ยินมา ผมก็เห็นใจคนที่ปิดทองหลังพระ ทั้งนี้เพราะบางครั้งกรมสรรพากรก็มีความตั้งใจจริง ในการพยายามเก็บภาษีเพื่อนำเงินเข้ารัฐ เพียงแต่ว่าในบางประเด็นนั้นเราเพียงอยากจะร้องขอ เช่นในเรื่องมาตรการส่งเสริมตลาดทุน แต่อย่างไรก็ตามผมเห็นว่า ไม่ควรจะไปเริ่มว่าการจัดเก็บภาษีอากรไม่ใช่อะไร แต่ควรเริ่มต้นในประเด็นที่ว่า การภาษีอากรได้มีการเอื้ออำนวยให้มีการพัฒนาตลาดทุน หลังจากนั้นก็มีประเด็นที่ต้องการอย่างไรก็ค่อยกล่าวต่อไป เช่น การควบบริษัท ฐานะหรือภาระทางภาษีควรเป็นอย่างไร และมีประเด็นข้อสังเกตอย่างไร เช่น การควบรวมกิจการเป็นเรื่องที่ดีต่อเศรษฐกิจ เป็นต้น

อนึ่ง ผมเห็นใจพรรคประชาธิปัตย์มากที่เข้ามารับตำแหน่งในช่วงนี้ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นต่างๆกับเศรษฐกิจโลกในยุคปัจจุบันนี้มันร้ายแรงมาก ในเรื่องนี้หลายๆท่านอาจจะบอกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นมันก็เป็นไปตามหลักทฤษฎีนิคม หลักเสรีนิยม แต่อย่างไรก็ตามผมเห็นว่าปัจจุบันสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปมากแล้วโดยมีแนวคิดใหม่บอกว่า การที่มีทุนนิยม การที่มีเสรีนิยม สหรัฐบอกว่าไม่ดีแล้ว ยิ่งไปกว่านั้นตอนนี้ยังมีการวิจารณ์ว่า Capitalism เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องแล้ว เพราะว่าเขาไม่เคยได้ยินคำกล่าวของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ทุกเนื้อหาของโลกที่อยู่ใน Wall Street ผมเคยคุยกับคนพวกนี้เมื่อในอดีต เขาหาว่าผมไม่เป็นประชาธิปไตย

สิ่งที่เราพูด ตอนแรกผมกลัวว่าจะจะเป็นเสียงนก แต่เมื่อผมได้ฟังท่านอธิบดีดีเอสไอ ผมตื่นตัวใจมาก เพราะเหตุว่าท่านต้องการขจัดคนที่โกงชาติบ้านเมืองออกไป คือ ผลสุดท้ายคนที่ทำไม่ดีส่วนใหญ่ไปตกบันไดที่คดีภาษีอากร

เรื่อง Anti Avoidance Tax นี้ปัจจุบันบ้านเรายังไม่มี เรามีข้อนี้ในมาตรา 37 แต่ก็เขียนไม่ถูกต้อง ไปใช้คำว่าหลีกเลี่ยงในส่วนให้มีโทษติดคุก แต่คำว่าหลีกเลี่ยงนั้น ถูกต้องตามกฎหมาย คือ อยู่ในกรอบของกฎหมาย ในกรณีตามมาตรา 37 นั้นต้องถือว่าหนีภาษี

ในเรื่อง Anti Avoidance Tax นี้ ถ้าเราเทียบดูกับกฎหมายของต่างชาติ เขาจะบอกว่าเป็นเรื่องที่ต้องมีในตัวของประมวลรัษฎากร ที่พูดมาวันนี้ผมอยากจะขอให้มิบบัญญัติเรื่อง Anti Avoidance Tax เช่น อันสัญญาต่างๆ อันข้อตกลงต่างๆ ถือว่าเป็นโมฆะต่ออธิบดีกรมสรรพากร หากว่าเป็นการแก้ไข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขภาระภาษีของตนเอง หรือทำให้บุคคลนั้นได้รับการยกเว้นจากภาระทางภาษีและไม่ต้องยื่นแบบ หรือพยายามหลีกเลี่ยงภาระของตนในการปลดภาระทางภาษี หรือสุดท้ายเพื่อการใดการหนึ่ง

อาจารย์เดชอุดม ไกรฤทธิ นายกสภานายความ

ผมขอเรียนว่า จากที่อ่านมา จากที่ฟังมา จากที่เสนอมานี้ ผมมีคำถามเดียวต่อผู้ที่อยู่ ณ ที่นี้ว่า มีใครบ้างที่อ่านประมวลรัษฎากรรู้เรื่อง ผมสอนภาษีอากรมา 20 กว่าปี ผมก็รู้สึกว่ามันยังมีประเด็นปัญหาอยู่มาก เพราะฉะนั้นแล้ว ผมก็เห็นว่าประมวลรัษฎากรมันน่าจะยกเรื่องขึ้นมาใหม่ แต่สิ่งที่มันขาดไป ก็คือ เรื่องตัวบุคคลโดยเราลืมในส่วนนี้ไป เรามัวแต่คิดจะไปปรับปรุงประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นนามธรรม ตัวรูปธรรมโดยเฉพาะเรื่องพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เราไปดูเรื่องวิธีการเป็นข้าราชการในส่วนการเป็นผู้จัดเก็บภาษี ยังขาดบทบัญญัติเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรม

ดังนั้นแล้ว ผมคิดว่าเมื่อจะปรับปรุงแล้ว ควรปรับปรุงทั้งหมดอย่าไปปรับปรุงแบบปะศุ โดยเฉพาะยังมีการออกกฎกระทรวง ออกคำสั่ง ป. มา เพราะหลายเรื่องเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรไม่รู้ว่าจะแปลความอย่างไร ก็เลยเขียนเป็น ruling ให้ คือ ผมอยากจะเรียนว่าที่มันเป็นปัญหาก็เพราะว่า เรามีกฎหมายแบบนี้ พอนึกจะเขียนก็เขียน พอนึกจะแก้ก็แก้ หรือแก้คดีก็แก้ เป็นต้น

ในเรื่องนี้ผมขออ้างแนวคิดของท่าน ศาสตราจารย์จิตติ ดิงศภัทย์ ซึ่งกล่าวว่า “แม้กฎหมายจะไม่บริสุทธิ์ แต่ถ้าคนบังคับใช้กฎหมายบริสุทธิ์ ก็จะทำให้สังคมอยู่ได้ แต่แม้กฎหมายบริสุทธิ์ แต่ถ้าคนที่ยังบังคับใช้กฎหมายไม่บริสุทธิ์ สังคมก็จะด้อย” ในปัจจุบันนี้เรามีนักกฎหมายที่แปลความ ทั้งในภาคเอกชนและในภาครัฐ แปลความ โดยแปลความหลายอย่าง แปลให้ผู้มีอำนาจได้ประโยชน์ ก็มี

ความจริง ณ วันนี้ เรื่องการบริหารงาน ตั้งแต่เรื่องการร่างกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย การแปลความและการใช้ดุลพินิจ ไม่มีเรื่องหลักของการเป็นผู้มีคุณธรรม มันจึงเป็นเรื่องไปตามกระแส ท่านลองสังเกตเรื่อง ruling ในแต่ละเรื่อง บางทีเป็นการแต่ง ruling ให้มีข้อเท็จจริงลงไปเพื่อให้เข้ากับคำตอบที่ออกมาเหมือนกับเรื่องที่เขาแต่งอยู่ เรื่องนี้ผมเห็นว่า การเป็นนักกฎหมายนั้นต้องมองข้อเท็จจริงเป็นแค่ในส่วนการวิเคราะห์ และเมื่อวิเคราะห์แล้วเป็นอย่างไรก็หยุดอยู่แค่นั้น การที่ไปเติมข้อเท็จจริงลงไปนั้น ขอกฎหมายนั้น หาใช่กฎหมายไม่

หลักของการเขียนประมวลรัษฎากรนั้น ผมอยากจะเรียนว่า ทำให้เป็นหลักโดยอย่าไปอิงกับตัวอย่างต่างๆ และต้องมีประมวลจริยธรรมต่างหาก ในรัฐธรรมนูญฉบับ 2550 ที่ผมเป็นกรรมการก็มีในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นก็เป็นเรื่องที่ต้องสร้างบรรทัดฐานในส่วนนี้ การแปลความก็ควรจะให้มีความพื้นฐานอยู่ตรงส่วนนี้

ในเรื่อง Thin Capitalization ผมขอเรียนว่า สำหรับประเทศไทย มีใครทราบหรือไม่ว่า ประเทศไทยเป็น 1 ในประเทศที่เป็น Tax Haven คือ เป็นประเทศที่ปลอดภาษีไม่ใช่แค่ประเทศที่ปลดภาระทางภาษี เราปลอดภาษี เช่น ภาษีมรดก, Capital Gains, Thin Capitalization, BOI เป็นต้น

นอกจากนี้ ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีกฎหมาย BOI เรามี ประเทศเราเป็นอนุสัญญาภาษีซ้อนแบบของสหรัฐ สหรัฐเป็นแบบ OECD เราแพ้เขา เราเสียอำนาจธิปไตยโดยเรากลายเป็นเมืองขึ้นทางด้านภาษีอากรของสหรัฐ เพราะสหรัฐใช้หลักเก็บภาษีรวมหมด เราเจรจามาหลายปี แต่ก็ทำอะไรไม่ได้

ผมอยากจะสรุปว่า เรื่องที่เราพูดกันนี้เป็นเรื่องไกล เป็นเรื่องการแก้กฎหมายไกล จะแก้ที่ตรงเหตุจริงๆ ก็คือ เรื่องความรู้ประสบการณ์ของผู้บริหารการจัดเก็บภาษี พร้อมกับการสร้างคุณธรรมของผู้จัดเก็บภาษี เรื่องเหล่านี้ผมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ และผมเห็นด้วยกับวิทยากรหลายท่านที่พูดเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการบังคับใช้ในเรื่องหลักความเป็นธรรม